

SKÍÐAMIÐSTÖÐIN Í ODDSSKARÐI Í FJARÐABYGGÐ

Greinargerð og umhverfisskýrsla

02.12.2022

Breyting dags. 08.02.2023

SAMÞYKKTIR

Deiliskipulagstillagan var kynnt dags. _____

Deiliskipulagstillagan var auglýst frá _____ til _____

Deiliskipulag þetta sem auglýst hefur verið skv. 41. gr.
skipulagslaga nr. 123/2010, var samþykkt af bæjarstjórn

Fjarðabyggðar þann _____

F.h. bæjarstjórnar Fjarðabyggðar

Deiliskipulagstillagan öðlast gildi með auglýsingu í B-deild

Stjórnartíðinda þann _____

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	6
1.1	Almennt	6
1.2	Kortagrunnar	6
1.3	Skipulagsgögn	6
1.4	Breyting eftir auglýsingu dags. 8.02.2023	6
2	FYRIRLIGGJANDI ÁÆTLANIR	7
2.1	Aðalskipulag Fjarðabyggðar 2020-2040	7
2.2	Deiliskipulag	7
2.3	Snjóflóðahættumat	7
2.4	Eignarhald	8
3	FORSENDUR – NÚVERANDI AÐSTÆÐUR	9
3.1	Staðhættir	9
3.2	Landslag og náttúrufar	9
3.3	Núverandi byggingar	9
3.4	Núverandi skíðalyftur og gönguskíðabraut	10
3.5	Veður	10
3.6	Minjar	11
3.6.1	Fornminjar	11
3.6.2	Náttúruminjar	11
3.7	Náttúruvá	11
4	DEILISKIPULAG	11
4.1	Markmið	11
4.2	Skilmálar skipulags	11
4.2.1	Lóðir	11
4.2.2	Byggingaskilmálar	12
4.2.3	Troðnar skíðaleiðir	12
4.2.4	Gönguskíðabraut	12
4.2.5	Vegir og bílastæði	13
4.2.6	Slóðar / þjónustuvegir	13
4.2.7	Veitur	13
4.2.8	Hönnun og uppdrættir	13
4.2.9	Efnistaka	14
4.2.10	Sorpgeymslur	14
5	UMHVERFISSKÝRSLA	14
5.1	Mat á umhverfisáhrifum	14
5.2	Matsspurningar og viðmið	14
5.3	Samanburður valkosta	15

5.4	Samantekt og niðurstaða	17
5.4.1	Gróðurfar og dýralíf	17
5.4.2	Landslags og ásýnd	17
5.4.3	Samfélag	17
5.4.4	Náttúruvá og öryggi	17
5.4.5	Minjar	18
5.4.6	Samantekt	18
6	KYNNING OG SAMRÁÐ	18

MYNDASKRÁ

Mynd 1. Hættumatskort unnið af Veðurstofu Íslands fyrir skíðasvæðið í Oddsskarði.	8
Mynd 2. Valkostir á færslu byrjendalyftu.	16

TÖFLUSKRÁ

Tafla 1. Skilgreining á vægi áhrifa.	14
Tafla 2. Umhverfisþættir og helstu matsspurningar ásamt viðmiðum.	15
Tafla 3. Samanburður valkosta og umhverfisáhrif.	16

HÖFUNDUR	RÝNI	VERKNR.
Kamma Dögg Gísladóttir	Ásgeir Jónsson, Anna Katrín Svavarsdóttir	1860-055

1 INNGANGUR

1.1 Almennt

Deiliskipulag þetta er unnið á grundvelli skipulagslaga nr. 123/2010. Um er að ræða deiliskipulag fyrir skíðasvæði í Oddsskarði í sveitarfélaginu Fjarðabyggð. Deiliskipulagið nær yfir svæði sem skilgreint er sem íþróttasvæði í núgildandi aðalskipulagi Fjarðabyggðar 2020-2040. Þar er gert ráð fyrir mannvirkjagerð og umhverfisfrágangi sem nýting svæðisins kallar á þ.e.a.s til skíðaiðkunar og þjónustu við iðkendur.

Svæðið hefur lengi verið í notkun til skíðaiðkunar og var fyrsta lyftan tekin í notkun árið 1980. Síðan þá hefur skíðasvæðið smátt og smátt tekið á sig stærri mynd. Topp-lyftan var tekin í notkun árið 1990 og síðast árið 1999 kom núverandi byrjendalyfta. Árið 2010 var gert snjóflóðahættumat fyrir skíðasvæðið og kom þá í ljós að gera þyrfti breytingar innan svæðisins. Árið 2017 voru Oddsskarðsgöng aflögð og þar með vegurinn að þeim en vegurinn lág þvert í gegnum skíðasvæðið. Því hafa því fjölmargir möguleikar opnast fyrir svæðið, m.a. er hægt að gera ráð fyrir færslu á byrjendalyftu óháð legu vegarins, þannig að staðsetning hennar verði utan hættusvæðis.

Gerð er grein fyrir helstu umhverfisáhrifum áætlunarinnar í samræmi við lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Deiliskipulagið fellur undir fyrrnefnd lög saman ber lið 12.01 Skíðabrekkur, skíðalyftur, kláfar og tengdar framkvæmdir sem ná yfir 15 ha svæði, eða þar sem mannvirki eru 15 m á hæð eða hærrí eða framkvæmdir eru á jökli, í B flokk. Framkvæmdaraðili mun tilkynna fyrirhugaða framkvæmd til Skipulagsstofnunar.

1.2 Kortagrunnar

Skipulagsuppdráttur er teiknaður eftir lofmyndum frá Loftmyndum ehf. Hnitakerfi er í ISN93 ásamt IS50 gögnum.

1.3 Skipulagsgögn

- i. Deiliskipulagsuppdráttur í mkv. 1:2.500
- ii. Skýringaruppdráttur í mkv. 1: 1.000
- iii. Aðalskipulagsuppdráttur sem er hluti af núgildandi Aðalskipulagi Fjarðabyggðar 2020-2040.
- iv. Greinargerð og umhverfisskýrsla.

1.4 Breyting eftir auglýsingu dags. 8.02.2023

Texti í kafla 4.2.7 var uppfærður með því að vitna í lög og reglugerðir varðandi vatns- og fráveitu, ásamt því að grann- og fjarsvæði vatnsverndar var bætt inn á uppdrátt.

2 FYRIRLIGGJANDI ÁÆTLANIR

2.1 Aðalskipulag Fjarðabyggðar 2020-2040

Deiliskipulagið er unnið á grundvelli gildandi aðalskipulags Fjarðabyggðar 2020-2040 sem samþykkt var 28. apríl 2022. Þar er svæðið skilgreint sem íþróttasvæði (ÍP20), 86,5 ha svæði fyrir Skíðamiðstöð Austurlands. Þar kemur einnig fram að skíðamiðstöðin er eina skíðasvæðið í Fjarðabyggð. Svæðið er viðurkennt keppnissvæði og þar er hægt að halda alþjóðleg skíðamót.

Eftirfarandi skipulagsákvæði gildir fyrir svæðið:

„Á svæðinu er gert ráð fyrir skíðasvæði og þeirri mannvirkjagerð og umhverfisfrágangi sem nýting svæðisins til skíðaiðkunar og þjónustu við skíðafólk kallar á.“

2.2 Deiliskipulag

Ekkert deiliskipulag er í gildi fyrir svæðið eða aðliggjandi svæðum.

2.3 Snjóflóðahættumat

Skv. reglugerð nr. 636/2009 um hættumat vegna snjóflóða á skíðasvæðum kemur fram að Veðurstofa Íslands skuli annast gerð hættumats á skíðasvæðum samkvæmt beiðni hlutaðeigandi sveitarfélags. Í reglugerðinni segir að á skipulögðum skíðasvæðum eigi að gera hættumat og það skuli ná til bygginga þar sem gera má ráð fyrir að fólk geti dvalið um lengri eða skemmri tíma svo og safnsvæða og barna- og byrjendasvæða. Jafnframt skal leggja mat á möguleg upptaksvæði snjóflóða sem ógnað geta skipulögðum skíðasvæðum.

Í 12. gr reglugerðarinnar gildir eftirfarandi texti um nýtingu hættusvæða á skíðasvæðum:

Á hættusvæði C er óheimilt að hafa:

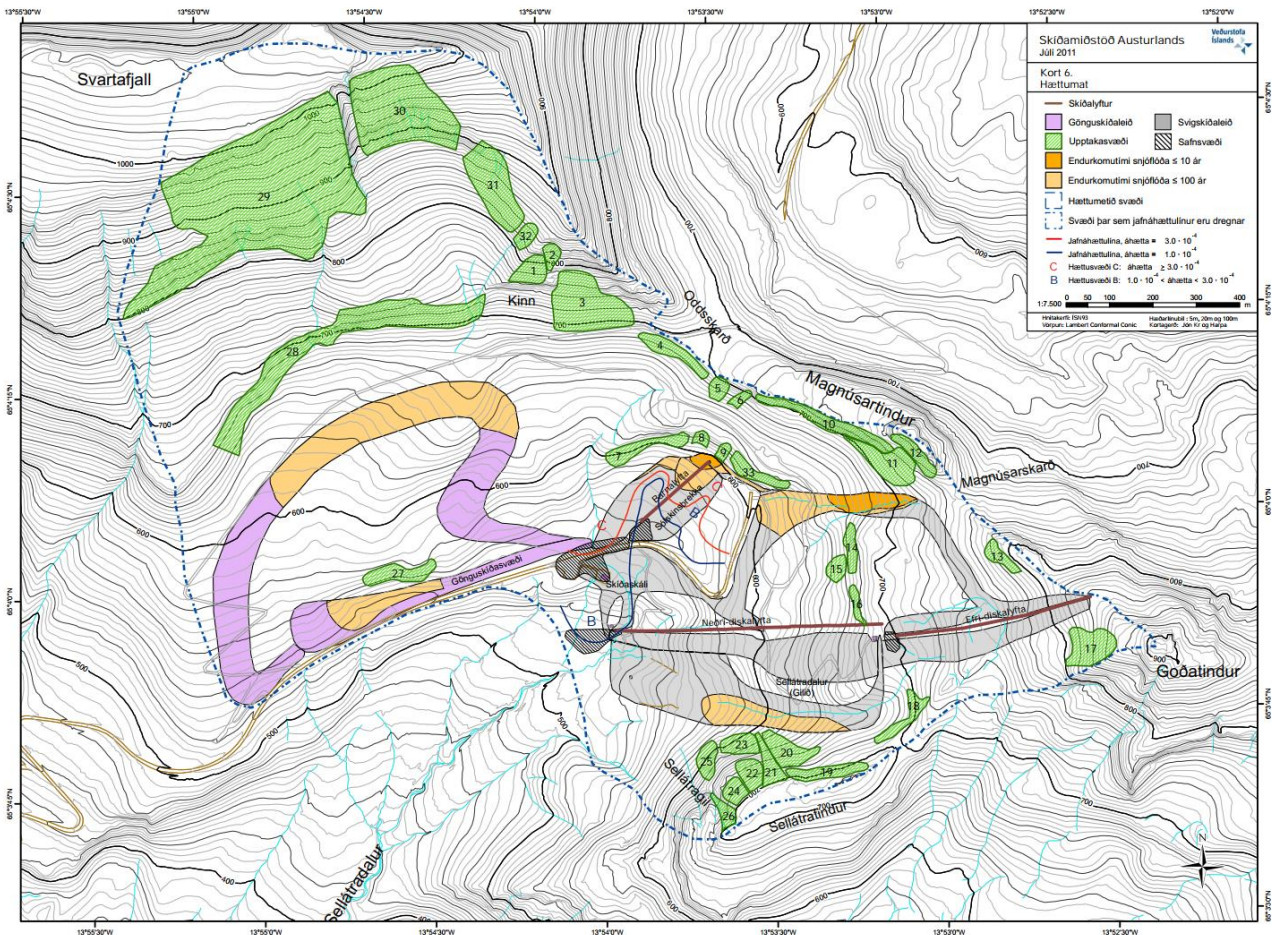
- 1. Byggingar þar sem gera má ráð fyrir viðveru fólks að næturlagi.*
- 2. Upphafsstöð skíðalyftu*
- 3. Safnsvæði*
- 4. Barna- og byrjendasvæði*

Á hættusvæði B er óheimilt að hafa:

- 1. Skíðaskála með næturgistingu.*
- 2. Upphafsstöð skíðalyftu á barna og byrjendasvæði.*
- 3. Raðasvæði á barna- og byrjendasvæði.*

Veðurstofa Íslands gerði úttekt á snjóflóðahættumati fyrir skíðasvæðið í Oddsskarði árið 2010. Niðurstöðurnar voru birtar í skýrslunni „Snjóflóðahættumat fyrir skíðamiðstöð Austurlands í Oddsskarði – Greinargerð með hættumatskort“ eftir Hörpu Grímsdóttur og Jón Kristinn Helgason. Niðurstaða hættumatsins leiddi í ljós að efri hluti núverandi byrjendalyftu er á hættusvæði C og stenst því ekki viðmið reglugerðar nr. 636/2009 um skíðasvæðahættumat. Skíðaskálinn er á hættusvæði B en

á slíkum svæðum er heimilt að hafa skíðaskála án næturgistingar. Neðri-lyfta og Topp-lyfta eru fremur vel staðsettar með tilliti til snjóflóðahættu og er upphafstöð þeirra beggja ásamt tilheyrandi raðasvæðum utan hættusvæði C. Undir Magnúsartindi eru snjóflóð tíð og falla þau niður á troðna skíðaleið. Einnig má búast við snjóflóðum á skíðaleiðir undir Sellátratindi og Goðatindi við óvenjulegar aðstæður.

Mynd 1. Hættumatskort unnið af Veðurstofu Íslands fyrir skíðasvæðið í Oddsskarði.

Lagðar voru fram ábendingar varðandi daglegt eftirlit á skíðasvæðinu. Þar kom fram að mesta hættan er fólgin í mögulegu snjóflóði yfir byrjendalyftu á opnunartíma og var mælt með því að gerðar yrðu úrbætur þar sem fyrst. Í Magnúsartindi er að finna upptakasvæði sem einna oftast skapar hættu á troðnum leiðum. Mælt er með því að rekstraraðili svæðisins hafi gott eftirlit með því svæði og kanna þarf á hverjum morgni hvort snjóflóðahætta sé nægilega lítil til að leiðin sé opnuð þann daginn.

2.4 Eignarhald

Skipulagið tekur til um 90 ha. lands í einkaeigu, er í landi Högnastaða (landnr. 155960) og Sellátra (landnr. 155969). Leigusamningur, dags. 20. nóv. 2017, er í gildi við landeigendur þar sem gert er ráð fyrir skíðasvæðinu og er þar deiliskipulagsgerð heimiluð.

Einnig er í gildi lóðarleigusamningur milli Fjarðabyggðar og eigenda Högnastaða. Samningurinn tekur til 5.920 m² land undir skíðaskála og þjónustuhús. Leigutími núverandi samnings er til 50 ára frá undirritun en samningurinn var undirritaður 1. apríl 2011. Gera þarf breytingu á núverandi lóðarleigusamningi undir skíðaskála og áhaldahús/vélageymslu í samræmi við deiliskipulag þetta.

3 FORSENDUR – NÚVERANDI AÐSTÆÐUR

3.1 Staðhættir

Skipulagssvæðið er um 90 ha að stærð í Sellátradal og er fjölsótt skíðasvæði á Austurlandi. Eina aðkoman að skíðasvæðinu er frá Eskifirði og um Oddsskarðsveg (nr. 9549). Fjarlægð frá gatnamótum Strandgötu á Eskifirði og Oddsskarðsvegi (nr. 9549) og að skíðasvæðinu er um 7 km. Skíðasvæðið er staðsett þar sem þjóðvegurinn lá áður fyrr frá Eskifirði til Neskaupstaðar um Oddsskarðsgöng, allt til ársins 2017. Nú í dag er búið að taka Norðfjarðargöng í gagnið og eru Oddsskarðsgöng lokuð fyrir umferð. Eina umferðin um svæðið er því til komin vegna skíðasvæðisins. Núverandi bílastæði eru á malarplani framan við núverandi áhaldageymslu svæðisins, vestan megin við skíðaskálann og þau anna ekki aðsókn á annasömum dögum.

Tvö ípróttafélög eru með aðstöðu sína á svæðinu en það eru Skíðafélag Fjarðabyggðar og Brettafélag Fjarðabyggðar.

3.2 Landslag og náttúrufar

Svæðið rammast inn af fremur bröttum, óstöðugum og misgrýttum hlíðum. Svartafjall, Magnúsartindur, Goðatindur og Sellátratindur umliggja svæðið og er landhæð svæðisins á bilinu 510 – 840 m.y.s. Heildargróðurþekja þar er mjög lítil og gróður að jafnaði lágvaxinn og gróskulítill. Svæðið er talsvert grýtt og ber þess einkenni að vera á úrkomusömu og röku svæði til fjalla. Þar sem svæðið er fremur hallalítið, einkennist svæðið af samfelldum mosabreiðum sem mynda oft á tíðum áberandi gulgræna gróðurfláka. Einnig ber svæðið þess merki að vera raskað í þágu þeirrar starfsemi sem þar er stunduð.

Skv. vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnun Íslands er lyngmóavist(L10.8), mosamelavist(L1.3), urðarskriðuvist(L3.1), mosamóavist(10.1) og hraungambravist(L5.3) algengustu vistgerðirnar á svæðinu.

3.3 Núverandi byggingar

Á skíðasvæðinu eru eftirfarandi byggingar:

- *Skíðaskáli*: Húsið er staðsett austan við núverandi bílastæði skíðasvæðisins og stendur í um 585 m.y.s.. Skíðaskálinn var byggður árið 1986 eftir teikningu Magnúsar Gunnarssonar. Byggingin er á tveimur hæðum auk viðbyggingar á einni hæð sem byggð var eftir teikningu Steindórs Hinriks Stefánssonar. Í húsinu er starfrækt þjónustumiðstöð skíðasvæðisins og er þar

m.a. salernisaðstaða, veitingasala, kortasala, skíðaleiga og starfsmannaaðstaða. Húsið er á snjóflóðahættusvæði B og þar er ekki heimiluð næturgisting. Skráð stærð skíðaskála er 108 m².

- *Markhús:* Húsið er staðsett sunnan megin við Neðri-lyftu og hefur að geyma aðstöðu fyrir tímatöku.
- *Lítið hús við byrjendalyftu:* Húsið er staðsett norðaustan við efri hluta núverandi byrjendalyftu og hefur að geyma stjórnbúnað fyrir byrjendalyftu. Húsið er staðsett á snjóflóðahættusvæði C. Gert er ráð fyrir að flytja húsið samhliða flutningi á byrjendalyftu.
- *Lítið hús við Neðri-lyftu:* Húsið er staðsett norðan við neðri hluta Neðri-lyftu og hefur að geyma stjórnbúnað fyrir Neðri-lyftu ásamt því að hafa aðstöðu fyrir lyftuverði. Húsið er staðsett á snjóflóðahættusvæði B.
- *Lítið hús við Toppolyftu:* Húsið er staðsett sunnan megin við efri enda Neðri-lyftu og hefur að geyma stjórnbúnað fyrir topplyftu ásamt því að hafa aðstöðu fyrir lyftuverði. Húsið er staðsett utan við skilgreint snjóflóðahættusvæði.
- *Áhaldahús:* Húsið er staðsett vestan við skíðaskálann, við núverandi bílaplan skíðasvæðisins. Húsið er byggt 2013 úr aðfluttum gámaeiningum á einni hæð. Áhaldahúsið er fyrir rekstraraðila skíðasvæðisins. Húsið er staðsett á snjóflóðahættusvæði B og gert er ráð fyrir að það sé víkjandi. Skráð stærð áhaldahúss er 111 m².

3.4 Núverandi skíðalyftur og gönguskiðabraut

Í Oddskarði eru þrjár skíðalyftur, tvær þeirra (Neðri-lyfta og Topp-lyfta) eru sunnan megin við veginn og ein norðan megin (Byrjendalyfta). Við hverja lyftu eru lítil hús sem hýsa stjórnbúnað þeirra:

- Byrjendalyfta: er um 250 m löng diskalyfta norðan skíðaskála sem tekin var í notkun árið 1999. Lyftan er staðsett á snjóflóðahættusvæði B og C samkvæmt úttekt sem gerð var árið 2010 af Veðurstofu Íslands. Gert er ráð fyrir flutningi lyftunnar.
- Neðri-lyfta: er um 657 m löng diskalyfta sem liggur frá vestri til austurs, frá 513 m h.y.s. upp í 705 m h.y.s. Lyftan var tekin í notkun árið 1980. Lyftan er staðsett utan þekktra snjóflóðahættusvæða.
- Topp-lyfta: er um 460 m löng diskalyfta sem liggur einnig frá vestri til austur, frá 704 m h.y.s. upp í 840 m h.y.s. Lyftan var tekið í notkun árið 1990. Lyftan er staðsett utan þekktra snjóflóðahættusvæða.

Afkastageta lyftanna er samanlagt um 1.800 manns á klst. og er skíðasvæðið viðurkennt af FÍS, alþjóðaskíða sambandinu og er þar leyfilegt að halda alþjóðleg skíðamót. Neðri-lyfta og Topp-lyfta liggja hvor upp að annarri upp á öxl Goðatinds og er samanlögð lengd þeirra um 1.260 m. Samfelldur hæðarmunur á skíðabrekkunum er 330 m og eru helstu skíðaleiðir svæðisins upplýstar.

Lögð er gönguskiðabraut, yfirleitt í hring vestast á svæðinu, engin lýsing er á því svæði.

3.5 Veður

Á veturna eru suðlægar og suðvestlægar áttir algengastar en þar á eftir koma norð- og austlægar áttir. Norðanátt og NNA-átt er algengust þegar frost er og vindur um 15 m/s til fjalla, einnig er VSV-átt algeng en suðaustlægar og norðvestlægar áttir eru afar sjaldgæfar.

3.6 Minjar

3.6.1 Fornminjar

Minjavörður Austurlands tók út skipulagssvæðið árið 2018 og ekki var talin ástæða til að kalla til frekari skráningar.

Skv. lögum um menningarminjar 80/2012 segir:

Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákvað svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum Óheimild er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.

3.6.2 Náttúruminjar

Engar friðlýstar eða verndaðar náttúruminjar eru á skipulagssvæðinu.

3.7 Náttúruvá

Snjóflóðahættumat hefur verið unnið fyrir skíðasvæðið af Veðurstofu Íslands, sjá kafla 2.3. Matið leiddi meðal annars í ljós að breytinga er þörf á staðsetningu á núverandi byrjendalyftu.

4 DEILISKIPULAG

4.1 Markmið

Skipulagssvæðið er um 90 ha í landi Högnastaða og Sellátra. Megin markmið með deiliskipulaginu er að setja ramma utan um núverandi starfsemi á svæðinu, efla íþróttastarf í sveitarfélaginu og tryggja fjölbreytni og möguleika til skipulegra bretta- og skíðaæfinga. Enn fremur að efla svæðið, fyrir þann fjölda iðkenda sem stundar þessar íþróttir og gera svæðið í stakk búið til að mæta frekari uppbyggingu. Einnig er markmið að hægt sé að stunda íþróttirnar á öruggu svæði þar sem tekið er tillit til snjóflóðahættu.

4.2 Skilmálar skipulags

4.2.1 Lóðir

Lóðamörk eru sýnd á skipulagsuppdrætti og á skýringaruppdrætti. Skilgreind er ein sameiginleg lóð fyrir þjónustumiðstöð skíðasvæðisins og fyrir áhalda- og vélageymslu.

Lóðin er samkvæmt deiliskipulagi um 6.930 m². Ekki er skilgreint nýtingarhlutfall fyrir lóðina.

Lóðarhafa er frjálst að lýsa upp lóðir og mannvirki. Lóðarhafi skal ganga vel um svæðið, óheimilt er að geyma tæki eða annað sem ekki tengist beint starfseminni á svæðinu. Lóðarhafa er skylt að ganga frá byggingum að utan og lóð skv. skilmálum eigi síðar en þremur árum eftir að byggingarleyfi er veitt.

4.2.2 Byggingaskilmálar

Á skipulagsupprætti eru sýndir byggingarreitir og skulu byggingar og lyftur vera innan þeirra.

B1 – Á byggingarreit B1 er núverandi skíðaskáli. Heimilt verður að stækka núverandi skíðaskála um allt að 250 m², hámarks fjöldi hæða byggingar eru tvær hæðir. Þannig að heildarbyggingarmagn getur verið allt að 360 m². Samræma skal útlit, þakform, lita- og efnisval.

B2 – Á byggingarreit B2 verður heimilt að reisa allt að tveggja hæða áhalda- og vélageymslu og þjónustuhús. Heildarbyggingarmagn getur verið allt að 1.500 m². Staðsetning byggingar er frjáls innan byggingarreits.

Byggingarreitir fyrir skíðalyftur:

Neðri-lyfta – Á byggingarreit Neðri-lyftu verður heimilt að endurnýja núverandi diskalyftu innan byggingarreits.

Topp-lyfta – Á byggingarreit Topp-lyftu verður heimilt að endurnýja núverandi diskalyftu innan byggingarreits.

Byrjendalyfta – gert er ráð fyrir að innan byggingarreits verði heimilt að reisa nýja diskalyftu ásamt því að reisa lítið hús fyrir stjórnbúnað lyftunnar að hámarki 20 m². Gert er ráð fyrir að lyftan verði allt að 360 m að lengd og getur legið frá um 540 m.y.s. til 610 m.y.s .

4.2.3 Troðnar skíðaleiðir

Á upprætti eru skilgreindar troðnar leiðir sem ætlaðar eru fyrir skíða- og brettaiðkendur. Leyfilegt er að jafna og móta landið innan skilgreinda svæða eftir því sem þörf er á.

Innan svæðisins eru helstu skíðaleiðir upplýstar og er heimilt að auka lýsingu enn frekar ef þörf krefur. Halda skal þó raski í lágmarki við allar framkvæmdir. Röskuð svæði skulu vera grædd upp með staðargróðri eftir því sem kostur er.

Heimilt er að koma fyrir yfirbyggðu „töfrateppi“ (færiband) í nágrenni við byrjendalyftu og skíðaskála en þó utan hættusvæðis B og C.

4.2.4 Gönguskíðabraut

Vestast á skipulagssvæðinu er sérstaklega skilgreind gönguskíðabraut. Leyfilegt er að jafna og móta landið í og við skilgreinda gönguskíðaleið eftir því sem þörf krefur. Hámarks breidd raskaðs svæðis gönguskíðabrautar er 8 m. Röskuð svæði skulu vera grædd upp með staðargróðri. Einnig er heimilt að koma upp lýsingu við skilgreinda gönguskíðabraut. Halda skal þó raski í lágmarki við allar framkvæmdir.

4.2.5 Vegir og bílastæði

Aðkoma akandi umferðar að skíðasvæðinu er um Oddsskarðsveg (nr. 9549) frá Eskifirði. Þá verður uppbygging vegarins á síðustu 600 metrunum að Oddsskarðsgöngum fjarlægð og jarðvegsefni nýtt til framkvæmda á svæðinu t.d. í grunna, bílastæði og landmótun. Aðgengi að Oddsskarðsgöngum verður samt sem áður tryggt með vegi/slóða, vegstæðið verður útjafnað og grætt upp.

Við skíðasvæðið er gert ráð fyrir allt að 150 almennum bílastæðum, þar af tvö stæði fyrir hreyfihamlaða og að auki tveimur langstæðum sem nota má til lestunar og losunar. Notað verður efni úr núverandi Oddsskarðsvegi sem nær frá bílastæðum og að Oddsskarðsgöngum í að byggja upp bílastæðin á svæðinu. Bílastæðin má byggja upp í áföngum.

4.2.6 Slóðar / þjónustuvegir

Deiliskipulagsuppráttur sýnir þjónustuvegi sem eru slóðar til að komast að lyftum og öðrum búnaði á svæðinu þegar svæðið er snjólaust. Um svæðið liggja nú þegar þó nokkrir þjónustuvegir en nýr þjónustuvegur er skilgreindur frá fyrirhuguðu bílastæði og að Oddsskarðsgöngum þegar núverandi vegur verður fjarlægður. Lega og staðsetning nýja þjónustuvegarins er samkvæmt tillögu Vegagerðarinnar.

Óheimilt er að breikka eða raska stærra svæðis í og við núverandi slóða. Við nýja lagningu slóða skal jarðraski haldið í lágmarki. Almenn umferð akandi faratækja er bönnuð á þjónustuvegum en heimilt verður að nýta þá sem göngu- og hjólaleið.

4.2.7 Veitur

RARIK ohf sér svæðinu fyrir rafmagni í gegnum jarðstreng og er rafmagnskynding notuð til að hita upp vatn til notkunar í skálum og skemmum á svæðinu. Allar nýjar lagnir verða lagðar í jörð. Leitast skal við að leggja nýjar lagnir í og við vegi og slóða.

Núverandi vatnsból er sýnt á uppdrætti og er afmarkað vatnsverndarsvæði umhverfis það. Vatnveita við skíðasvæðið þjónar eingöngu skíðaskálanum og flokkast hún sem lítil vatnsveita vegna matvælavinnslu. Öflun neysluvatns og frágangur skal svera í samræmi við reglugerð um neysluvatn nr. 536/2001 og reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999 m.s.br. Vatnsverndarsvæðið skal girt af ef þurfa þykir.

Rotþró er við skíðaskála og skal samnýta hana fyrir öll mannvirki eftir því sem þarf og við verður komið, auk þess skal tryggja greiða aðkomu til tæmingar. Tryggja skal að rotþró anni starfseminni og að frágangur og gerð rotþróar sem og frárennslislagna sé (vantar eitthvað orð) í samráði við Heilbrigðiseftirlit Austurlands. Um fráveitu gildir reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999, m.s.br.

4.2.8 Hönnun og uppdrættir

Deiliskipulagsuppráttur sýnir byggingarreiti fyrir byggingar sem gert er ráð fyrir að byggja í tengslum við uppbyggingu á svæðinu og einnig fyrir lyftumannvirki. Allir meginhlutar húsa og mannvirkja skulu

standa innan byggingarreits, eins og hann er sýndur á mæliblaði lóðarinnar. Þar sem byggingarreitir er samtengdur núverandi húsi skal samræma útlit, þakform, lita- og efnisval.

Húsagerðir eru frjálssar að öðru leyti en því sem mæli- og lóðarblöð, skilmálar þessir, byggingarreglugerð og aðrar reglugerðir segja til um.

4.2.9 Efnistaka

Gert er ráð fyrir að það jarðvegsefni sem þarf vegna endurbóta á bílastæðum og byggingar áhalda- og vélageymslu verði tekið úr núverandi vegi þ.e.a.s. frá bílastæði og að gangnamunna Oddsskarðsgangna. Hafa skal samráð við Vegagerðina vegna þessara jarðvegsflutninga. Ekki er ljóst hversu mikið magn þarf til en það ræðst að mestu leyti af þeim jarðvegi sem er á svæðinu. Þar sem efnistaka mun fara fram úr vegfyllingu verður landið mótað fyrir troðnar skíðaleiðir og grædd upp með staðargróðri.

4.2.10 Sorpgeymslur

Sorpgeymslur skulu vera í samræmi við byggingarreglugerð nr. 112/2012. Staðsetning og frágangur skal þannig vera að aðgengi að þeim sé gott og þær séu lítt áberandi. Sorphirða verður í samræmi við reglur sveitarfélags hverju sinni.

5 UMHVERFISSKÝRSLA

5.1 Mat á umhverfisáhrifum

Umhverfismat deiliskipulagsins er unnið samkvæmt lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Skipulagsáætlun þessi markar stefnu er varðar leyfisveitingar til framkvæmda sem tilgreind er í viðauka 1 í B flokk n.t.t. í lið „12.01 Skíðabrekkur, skíðalyftur, kláfar og tengdar framkvæmdir sem ná yfir 15 ha svæði, eða þar sem mannvirki eru 15 m eða hærrí eða framkvæmdir á jökli“.

Við mat á umhverfisáhrifum verður notast við þá skilgreiningu á vægi áhrifa sem koma fram í töflu nr. 1.

Tafla 1. Skilgreining á vægi áhrifa.

5.2 Matsspurningar og viðmið

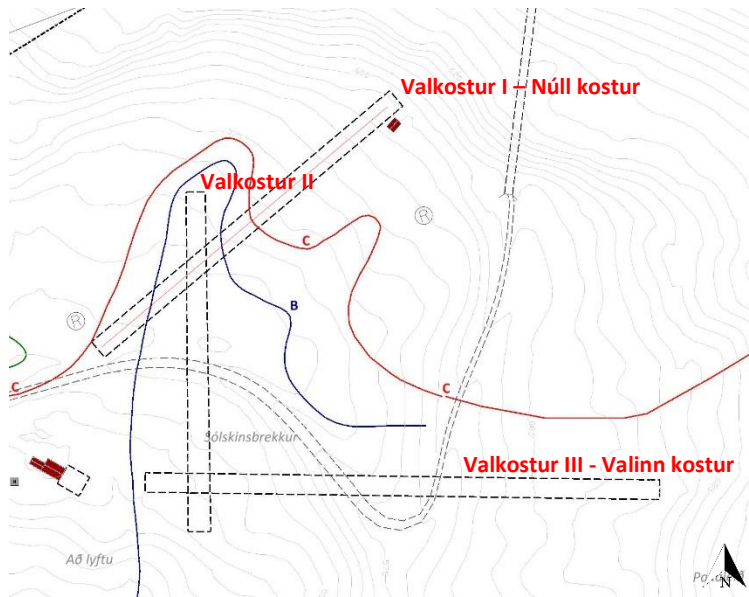
Stefna deiliskipulagsins og líkleg áhrif hennar verða metin út frá þáttum í eftirfarandi töflu:

Tafla 2. Umhverfisþættir og helstu matsspurningar ásamt viðmiðum.

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNING	VIÐMIÐ
Gróðurfar og dýralíf	Hefur skipulagið áhrif á búsvæði dýra/gróðurs? Hefur skipulagið áhrif á viðkvæma náttúru? Hefur skipulagið áhrif á plöntur á valista? Hefur skipulagið áhrif á vistgerðir sem njóta sérstakar verndar? Hefur skipulagið áhrif á friðslýstar tegundir? Hefur skipulagið áhrif á lífríki í ám og vötnum?	Landsskipulagsstefna 2015 – 2026. Lög um náttúruvernd nr. 60/2013. Válisti Náttúrufræðistofnunar Íslands.
Landslag og ásýnd; sjónræn áhrif, yfirbragð svæðis.	Hefur skipulagið áhrif á náttúrulegt landslag? Hefur skipulagið áhrif á ásýnd? Hefur skipulagið áhrif á víðerni?	Landsskipulagsstefna 2015 – 2026. Náttúruverndarlög nr. 60/2013 – 69. gr.
Samfélag; lífsgæði, atvinna, landnotkun, ferðamenn,	Stuðlar skipulagið að bættum lífsgæðum íbúa? Hefur skipulagið áhrif á ferðamennsku á svæðinu?	Gildandi aðalskipulag.
Náttúruvá og öryggi	Er hættu á mengun af völdum skipulagsins? Hefur skipulagið áhrif á öryggi? Er hættu á snjóflóðum?	Gildandi aðalskipulag. Úttekt Veðurstofu Íslands á snjóflóðahættu í Oddsskarði.
Minjar	Hefur skipulagið áhrif á fornminjar? Hefur skipulagið áhrif á náttúruminjar?	Skráning minja skv. gildandi aðalskipulagi. Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Lög um verndarsvæði í byggð nr. 87/2015. Náttúruminjaskrá.

5.3 Samanburður valkosta

Við vinnslu þessa deiliskipulags voru tveir valkostir til skoðunar vegna færslu byrjendalyftu (sjá mynd 2). Báðir valkostir gera ráð fyrir að byrjendalyfta verði færð utan hættusvæðis og núverandi vegfylling frá bílstæði skíðasvæðisins að Oddsskarðsgöngum verði fjarlægð og svæðið mótað.

Mynd 2. Valkostir á færslu byrjendalyftu.

Bornir eru saman eftirfarandi valkostir:

- Valkostur I – Núll kostur. Ekkert verður gert á svæðinu og svæðið leyft að halda sér óbreytt til framtíðar, byrjendalyfta er innan hættusvæðis.
- Valkostur II – Staðsetning byrjendalyftu liggur norður - suður, utan hættusvæðis.
- Valkostur III – Valinn kostur. Staðsetning á byrjendalyftu liggur austur – suður og er einnig samsíða öðrum lyftum innan svæðisins, utan hættusvæðis.

Tafla 3. Samanburður valkosta og umhverfisáhrif.

VALKOSTUR	GRÓÐURFAR OG DÝRALÍF	LANDSLAG OG ÁSÝND	SAMFÉLAG	NÁTTÚRUVÁ OG ÖRYGGI	MINJAR
Valkostur I – Núll kostur Núllkostur - Svæðinu er leyft að halda sér óbreytt til framtíðar, byrjendalyfta innan hættusvæðis.	Óveruleg áhrif. Svæðið ber þess merki í dag að vera raskað.	Óveruleg áhrif. Svæðið ber þess merki í dag að vera raskað.	Neikvæð áhrif. Byrjendalyfta er innan hættusvæðis og þ.a.l. getur það haft neikvæð áhrif á t.d. skíðaiðkun í samfélaginu.	Neikvæð áhrif. Byrjendalyfta er innan hættusvæðis og öryggi byrjendasvæðis ekki tryggt.	Engin áhrif. Engar þekktar minjar eru á svæðinu.
Valkostur II Tillaga að staðsetningu byrjendalyftu norður - suður, utan hættusvæðis.	Neikvæð/Óveruleg áhrif. Tillaga að byrjendalyftu er að hluta innan vegstæðis en móta þarf stórt svæði utan lyftu vegna mikils landhalla. Landmótun kemur alltaf til með að raska gróðri á svæðinu en svæðið í dag ber þess merki að vera raskað og gróðursnautt	Óveruleg áhrif. Tillaga að byrjendalyftu er að hluta innan vegstæðis en móta þarf stórt svæði utan lyftu vegna mikils landhalla. Gömul vegfylling verður fjarlægð og aðlöguð að umhverfi í kring.	Neikvæð áhrif. Aðstaða á byrjendasvæði þykir ekki fullnægjandi fyrir byrjendur og þ.a.l. getur það haft neikvæð áhrif á t.d. skíðaiðkun í samfélaginu.	Óveruleg áhrif. Byrjendalyfta utan hættusvæðis, endapunktur byrjendasvæðis er í námunda við brattar brekkur og er þar af leiðandi öryggi byrjenda við enda svæðisins ekki tryggt.	Engin áhrif. Engar þekktar minjar eru á svæðinu.
Valkostur III – Valinn kostur. Tillaga að staðsetningu byrjendalyftu vestur - austur, utan hættusvæðis	Neikvæð/Óveruleg áhrif. Tillaga að byrjendalyftu er að hluta innan vegstæðis en móta þarf stórt svæði utan lyftu vegna mikils landhalla. Landmótun kemur alltaf	Óveruleg áhrif. Tillaga að byrjendalyftu er að hluta innan vegstæðis en móta þarf stórt svæði utan lyftu vegna mikils landhalla.	Jákvæð áhrif. Gera má ráð fyrir að aðdráttarafli svæðisins aukist. Byrjendalyfta er í nálægð við skálann sem getur skapað skemmtilega	Jákvæð áhrif. Byrjendalyfta utan hættusvæðis.	Engin áhrif. Engar þekktar minjar eru á svæðinu.

VALKOSTUR	GRÓÐURFAR OG DÝRALÍF	LANDSLAG OG ÁSÝND	SAMFÉLAG	NÁTTÚRUVÁ OG ÖRYGGI	MINJAR
	til með að raska gróðri á svæðinu en svæðið í dag ber þess merki að vera raskað og gróðursnautt.	Gömul vegfylling verður fjarlægð og aðlöguð að umhverfi í kring.	stemmingu sem einskona miðja svæðisins. Bætt aðstaða á byrjendasvæði getur haft jákvæð áhrif á skíðaiðkun í samfélaginu.		

5.4 Samantekt og niðurstaða

5.4.1 Gróðurfar og dýralíf

Heimilt er að móta og jafna landið samkvæmt skilgreindum leiðum (Troðnar leiðir – raskað svæði) á deiliskipulagsuppdrætti eftir því sem þörf er á. Gera má ráð fyrir að við slíkar framkvæmdir verði gróður- og jarðvegsröskun á svæðinu, þrátt fyrir að svæðið sé fremur gróðursnautt. Einnig mun verða nokkurt gróður- og jarðvegsrask vegna uppbyggingar bílastæða en samkvæmt skilmálum deiliskipulags skulu röskuð svæði grædd upp með staðargróðri. Samt sem áður eru áhrif á gróðurfar á svæðinu vegna uppbyggingar talin vera óviss þar sem umfang rasksins er óvíst.

5.4.2 Landslags og ásýnd

Sú uppbygging sem deiliskipulagið gerir ráð fyrir mun líklega ekki hafa veruleg áhrif umfram það sem er í dag, þar sem uppbygging síðustu ára hefur spilt náttúrulegu landslagi að einhverju leyti, meðal annars með mótun skíðaleiða, innviðauppbyggingu og vegaf framkvæmdum. Þá er talið líklegt að landmótun í tengslum við nýtt svæði fyrir byrjendalyftu og brotthvarf hluta Oddskarðsvegar hafi jákvæð áhrif á ásýnd og landslag á svæðinu. Ásýndaráhrif eru þó talin óveruleg þar sem svæðið er ekki lengur í alfaraleið, sér í lagi án snævar.

5.4.3 Samfélag

Með uppbyggingu skíðasvæðisins er verið að skapa betri aðstöðu fyrir íþróttaiðkun á svæðinu, ásamt því að renna styrkari stoðum undir atvinnurekstur á svæðinu. Gera má ráð fyrir að aðdráttarafli svæðisins mun aukast en verið er að auka fjölbreytni á troðnum leiðum, sem höfðar til breiðari hóps notenda svæðisins. Uppbygging svæðisins mun mögulega hafa jákvæð áhrif á ferðaþjónustu og skapa meiri fjölbreytni í vetrarabreytingu fyrir ferðamenn á Austurlandi.

5.4.4 Náttúruvá og öryggi

Úttekt Veðurstofu Íslands á snjóflóðahættumati í Oddskarði leiddi í ljós að efri hluti núverandi byrjendalyftu er á hættusvæði C og stenst því ekki viðmið reglugerðar nr. 636/2009 um

skíðasvæðahættumat. Einnig getur skapast hættu á troðinni leið undir Magnúsartindi en þar er mælt með að rekstraraðili svæðisins hafi gott eftirlit og taki ákvörðun á hverjum morgni hvort leiðin verði opnuð þann daginn.

Eitt af meginmarkmiðum við deiliskipulagsgerðina var að stuðla að bættu öryggi á svæðinu með tilliti til snjóflóðahættu. Færsla á byrjendalyftu af snjóflóðahættusvæði og staðsetning nýrra bílastæða er liður í því að auka öryggi á svæðinu. Einnig mun stækkun bílaplans tryggja betra umferðarflæði inn á svæðið og gera svæðið betur í stakk búið til að taka á móti fjölda fólks. Áhrif deiliskipulagsins á öryggi eru talin jákvæð þar sem verið er að tryggja öryggi gesta og starfsmanna en það er ábótavant í dag.

5.4.5 Minjar

Árið 2018 tók Minjastofnun Íslands út svæðið í tengslum við vinnslutillögu og var þá ekki talin ástæða til að kalla eftir frekari skráningu. Finnist áður óþekktar minjar við framkvæmdir ber að tilkynna það Minjastofnun í samræmi við lög um menningarminjar nr. 80/2012.

5.4.6 Samantekt

Deiliskipulag þetta er unnið á grundvelli núgildandi Aðalskipulags Fjarðabyggðar 2020-2040, þar er svæðið skilgreint sem íþróttasvæði og þar er gert ráð fyrir skíðasvæði og þeirri mannvirkjagerð og umhverfisfrágangi sem nýting svæðisins til skíðaiðkunar og þjónustu við skíðafólk kallar á.

Þegar heildræn áhrif skipulagsins er skoðuð er niðurstaðan sú að deiliskipulagið í heild mun hafa í för með sér óveruleg og jákvæð áhrif. Áhrif á náttúrufar eru talin vera óviss þar sem ekki er vitað umfang mögulegs rask við mótun svæðisins. Jákvæð áhrif verða tvímælaust á samfélagið þar sem skipulag svæðisins tekur tillit til snjóflóðahættu, höfðar til breiðari hóps iðkenda og bætir aðstöðu.

Framkvæmdir sem munu eiga sér stað eru staðbundnar en óafturkræfar. Áhrif á öryggi á svæðinu eru jákvæð þar sem verið er að skapa með markvissum hætti umgjörð sem stuðlar að bættu öryggi fólks á svæðinu.

6 KYNNING OG SAMRÁÐ

Deiliskipulagstillagan er kynnt skv. 40. - 42. gr. Skipulagslaga nr. 123/2010. Ekki var unnin skipulagslýsing, þar sem allar meginforendur liggja fyrir í aðalskipulagi.

Tillagan var kynnt á vinnslustigi og gafst samráðs- og umsagnaraðilum tækifæri á að koma með ábendingar frá 11.04.2018 – 27.04.2018. Umsagnir bárust frá: Heilbrigðiseftirliti Austurlands, Minjastofnun Íslands, Veðurstofu Íslands, Vegagerðinni og þáverandi staðarhöldurum.

Eftir atvikum verður óskað umsagna annarra aðila, m.a. nefnda innan stjórnslu Fjarðabyggðar. Samráðs- og umsagnaraðilar eru eftirfarandi:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Minjastofnun Íslands

- Heilbrigðiseftirlit Austurlands
- Vegagerðin
- Veðurstofa Íslands
- Landeigendur